

Vänner, hemligheter och språk: aktiviteter till Sommarboksträffarna

Innehåll

Pyssel/DIY

Gör en bokgömma #1	3	Rita efter beskrivning	9
Det här behöver ni	3	Det här behöver ni	9
Så här gör ni	4	Så här gör ni	9
Gör en bokgömma #2	4	Kommentar	9
Det här behöver ni	4	Skriv mellan raderna	9
Så här gör ni	4	Det här behöver ni	9
Papperspärlor	5	Så här gör ni	9
Det här behöver ni	5	Uppdrag	10
Så här gör ni	5	Lär dig rövarspråket	10
Pärla ditt namn med binärkod	6	Det här behöver ni	10
Det här behöver ni	6	Så här gör ni	10
Så här gör ni	6	Skattjakt - expedition	10
Vattenblomma med hemligt meddelande	6	Det här behöver ni	10
Det här behöver ni	6	Så här gör ni	11
Så här gör ni	6	Övriga tips till träffarna	11
Skriva/Rita/Leka	7		
Blackout Poetry	7		
Det här behöver ni	7		
Så här gör ni	7		
Charader, kroppsspråk	8		
Det här behöver ni	8		
Så här gör ni	8		
Jag berättar, du ritar	8		
Det här behöver ni	8		
Så här gör ni	8		
Kluriga ord	8		
Det här behöver ni	8		
Så här gör ni	8		

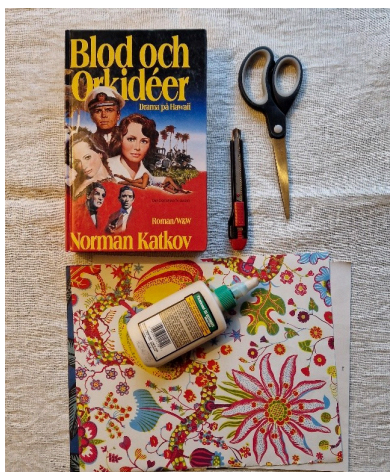
Pyssel/DIY

Gör en bokgömma #1

Det här behöver ni

Sax eller brytbladskniv, en gallrad bok, linjal, mönstrat papper, lim.

Så här gör ni

Steg 1: Slå upp boken en bit in, ca en femtedel. Skär eller klipp ut formen på gömman så djup som den behöver vara. Det kan vara bra att ha en linjal att skära efter. Skär några sidor i taget, det är lättast. Om du vill är gömman klar nu men den blir ännu bättre om du gör steg två.

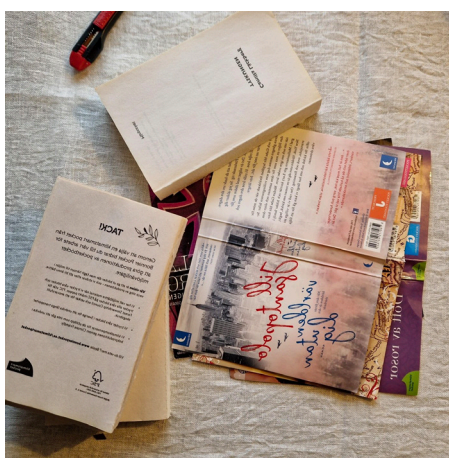
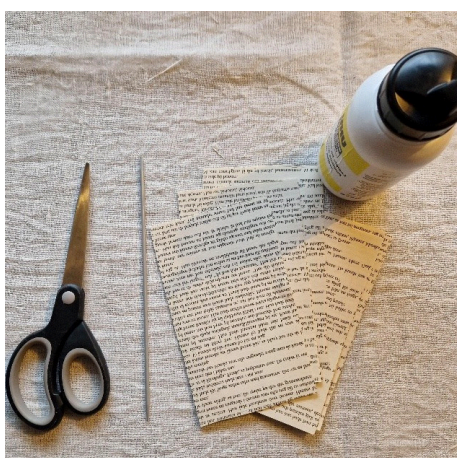
Steg 2: Ta ett papper, gärna mönstrat, klipp ut så att det passar formen och limma fast. Nu smiter inga hemligheter ut.

Gör en bokgömma #2

Det här behöver ni

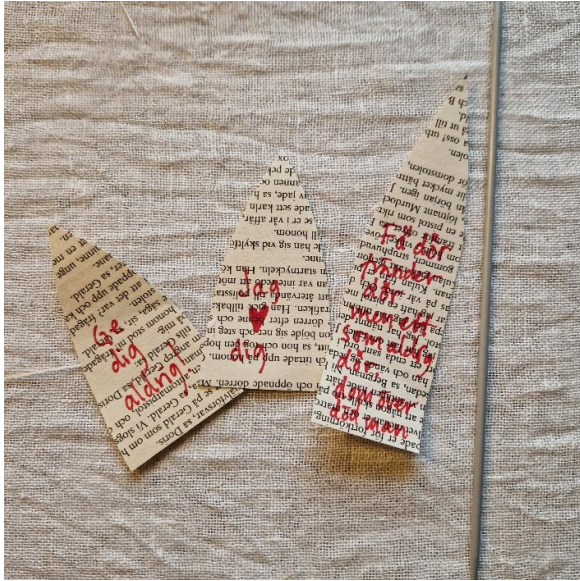
Gallrade böcker, en låda eller en tidskriftssamlare, sax, lim, gem eller klädnypor.

Så här gör ni

Ta bort alla sidor så att du bara har pärmen på böckerna kvar. Klipp ut så många ryggar som behövs för att täcka kortsidan på din låda eller tidskriftssamlare. Limma på bokryggarna på kortsidan av lådan eller tidskriftssamlaren. Limma på en bok på var sida av lådan, om det behövs kan du behöva ta bort en del av pärmen och en del sidor. Här kan det vara på sin plats att fixera de olika delarna med gem eller klädnypor att det torkar på rätt plats. Det viktigaste är att det på håll ser ut som en rad med böcker som inte avslöjar det hemliga utrymmet bakom.

Papperspärlor

Det här behöver ni

Papper, gärna gamla boksidor eller tidningar, sax, limstift, penna, snöre, strumpsticka eller grillpinne.

Så här gör ni

Klipp remsor av valt papper, minst 1 cm breda och minst 10 cm långa. För bredare och tjockare pärlor kan ni klippa bredare och längre remsor. Klipp gärna ena änden på remsan i en spets. Skriv ett hemligt meddelande på remsan. Ta strumpstickan eller grillpinnen och rulla upp pappersremsan hårt, limma på den spetsiga änden så håller pärlan ihop.

Gör flera stycken och trä upp på ett snöre så får du ett fint halsband eller armband att ge bort. Tips! Om du vill att pärlorna ska hålla bättre så kan du måla dem med trälim när de är klara. Trälimmet torkar och blir genomskinligt och pärlorna blir inte lika känsliga mot nötning och fukt.

Pärla ditt namn med binärkod

Det här behöver ni

Svarta och vita pärlor samt en tredje färg mellan bokstäverna, snöre, sax, binärt kodat alfabet (finns på internet)

Så här gör ni

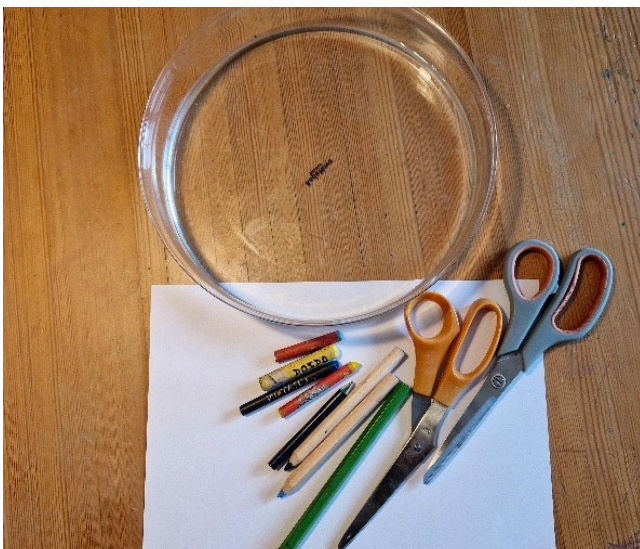
1. Skriv ditt namn med binär kod på ett papper, nollorna är svarta och ettorna vita.
2. Överför mönstret med pärlor på ett snöre. Glöm inte att ha en tredje färg mellan dina bokstäver. Blir det för kort för din handled kan du fylla ut med den tredje färgen. Blir det längre än din handled, gör ett halsband.
3. Knyt ihop snöret till ett armband eller halsband.

Vattenblomma med hemligt meddelande

Det här behöver ni

Papper, kritor, färgpennor, sax och en skål med vatten.

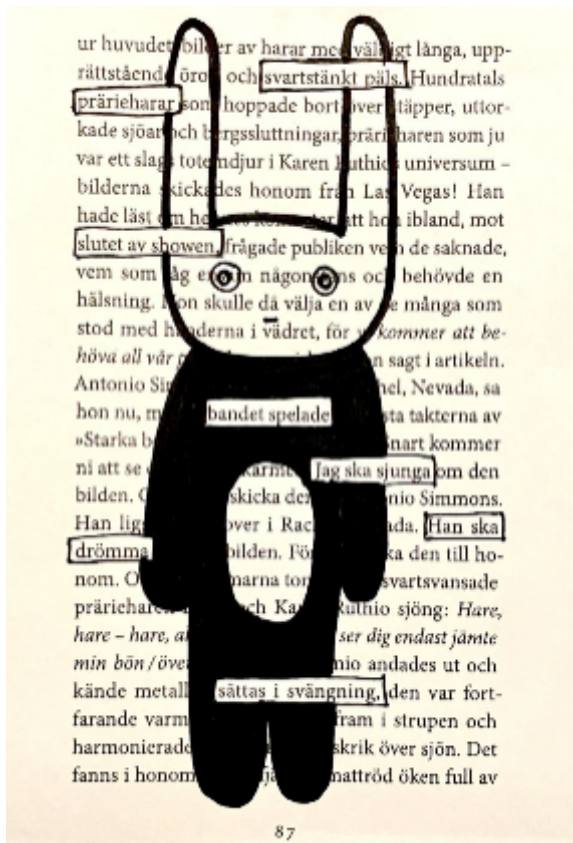
Så här gör ni

Rita en blomma och skriv ett meddelande på den. Klipp ut blomman. Vik in blombladen så att de döljer meddelandet. Överlämna det hemliga meddelandet med instruktionen att mottagaren försiktigt ska lägga ned blomman på vattnet i en skål. Se vad som händer.

Skriva/Rita/Leka

Blackout Poetry

Det här behöver ni

Gallrade böcker eller dagstidningar, svarta tuschpennor

Så här gör ni

1. Välj en text
2. Läs texten och välj ut de ord du vill använda dig av och ringa in dessa med en penna
3. Måla över resten av texten på valfritt sätt
4. Med din text har du nu skapat Blackout Poetry eller ett hemligt meddelande...

Charader, kroppsspråk

Det här behöver ni

Många olika ord eller meningar på lappar, hopvikta. Tänk på att anpassa orden eller fraserna efter de som ska delta eller temat som gäller.

Så här gör ni

Charader kan utföras individuellt eller så delas deltagarna in i jämbördiga lag. En av deltagarna drar en lapp och börjar sedan att visa med kroppen vad som står på lappen. Hen får inte säga något. Är det en fras kan hen visa antalet ord med fingrarna.

Sen får alla deltagare eller deltagarna i personens lag gissa vilket ord det handlar om. Det rätta ordet ger poäng, man kan även göra charader utan att räkna poäng. När man gissat rätt på ordet går det över till det andra laget och en ny deltagare. Om man vill kan man begränsa tiden och sätta en timer, en minut brukar vara lagom.

Jag berättar, du ritar

Det här behöver ni

Stolar, föremål att beskriva eller bilder på föremål, papper och pennor.

Så här gör ni

Ställ stolar i par med ryggarna mot varandra, en stol per deltagare, och sätt er sedan på stolarna. De deltagare som sitter med ryggarna mot varandra bildar ett par. Den ena i paret får ett föremål eller en bild på ett föremål, den andra penna och papper. Nu gäller det för den i paret som har föremålet att för den andra beskriva hur föremålet ser ut, utan att antyda vad det är, medan den andra ritar enligt beskrivningen. Det par där tecknaren först kan se vad hen själv håller på att rita vinner. Fortsätt leken genom att byta roller och par.

Inspirationen till kluriga ord är hämtad från Folkhälsans lekdatabas. Där finns fler tips på roliga lekar. [Folkhälsans lekdatabas](#)

Kluriga ord

Det här behöver ni

Lappar med förslag på roliga, lite svåra, ord. Ett ord per lapp inklusive en kort förklaring av ordet. Burk eller påse till lapparna. Alternativt kan ni använda ordlistor eller ordböcker och låta barnen själva hitta ord de inte känner till. Papper och pennor.

Så här gör ni

En person i gruppen drar en lapp och läser ordet högt för alla andra utan att avslöja dess betydelse. Alla skriver en egen förklaring till vad de tror att ordet betyder utan att visa för varandra. Den som dragit lappen och läst ordet skriver ner den rätta betydelsen på en egen lapp.

Allas lappar samlas in och läses upp högt för gruppen och var och en gissar på den förklaring de tror mest på. Poäng till de falska förklaringar som får gissningar och till de som gissat på rätt förklaring.

Låt alla dra en lapp och läsa ett klurigt ord. Leken är slut när alla har fått läsa. Summera allas poäng och utse en vinnare!

Obs! Skriv tydligt. Obs igen! Det kan vara svårt att hålla sig för skratt.

Inspirationen till Kluriga ord är hämtad från Folkhälsans lekdatabas. Där finns fler tips på roliga lekar. [Folkhälsans lekdatabas](#)

Rita efter beskrivning

Det här behöver ni

Abstrakta bilder, papper, färgpennor.

Så här gör ni

Lägg de abstrakta bilderna uppochner i en hög. En deltagare tar den översta bilden utan att visa de andra vad den föreställer och ska nu försöka beskriva bilden så exakt som möjligt. De andra ritar efter beskrivarens instruktioner utan att visa varandra. De som lyssnar och ritar får inte ställa några frågor, utan bara rita utifrån instruktionerna. När berättaren anser sig vara klar med sin beskrivning får alla jämföra sina teckningar med originalbilden.

Kommentar

För att detta inte ska bli en konst i att rita utan i att beskriva och lyssna, är det viktigt att hålla sig till abstrakta bilder. Övningen visar hur svårt det är att vara så exakt i en beskrivning att alla får liknande inre bilder, i synnerhet när kommunikationen är enkelriktad. Tänk på att den som beskriver behöver vara tydlig och inte för snabb.

Inspiration till Rita efter beskrivning kommer från Utbildningsradion Våga tala, vilja lyssna.

[Utbildningsradion övningar: våga tala – vilja lyssna](#)

Skriv mellan raderna

Det här behöver ni

Böcker, papper, pennor.

Så här gör ni

Skicka ut deltagarna i biblioteket med uppdraget att hämta varsin bok. Här kan ni vara kreativa och t.ex. be dem gå till den första hyllan de ser, rad två uppifrån och den åttonde boken från vänster osv. När alla har varsin bok är det dags att börja skriva. Böckerna ska ge er början och slutet på er dikt eller berättelse.

Alla bläddrar till sidan 7, går till rad 5 och skriver ner de tre första orden i en fullständig mening. Dessa tre ord är början på er dikt. Sen bläddrar ni till sjunde sidan bakifrån, går till rad

fem och skriver ner de tre första orden i en fullständig mening. Dessa tre ord är slutet på er dikt. Ni ska nu skriva resten, det som ska vara mellan inledningen och slutet. Ni får 3 minuter på er.

Inspiration till Skriv mellan raderna kommer från Madelen Edlunds skrivtips på Sommarbokens hemsida där det finns fler roliga skrivövningar

Uppdrag

Lär dig rövarspråket

Ett av de vanligaste kodspråken är rövarspråket. Det var Astrid Lindgren som skrev om rövarspråket i böckerna om Mästerdetektiven Blomkvist. Ett roligt sätt att kommunicera och prata med varandra utan att alla andra förstår.

Det här behöver ni

Papper och pennor.

Så här gör ni

Egentligen är det inte så svårt, men man behöver kanske se det nedskrivet och sen öva en hel del.

- Efter varje konsonant lägger du till bokstaven o och därefter samma konsonant en gång till. Ett vanligt b blir alltså bob på rövarspråket. Och ett v blir vov.
- De här bokstäverna i alfabetet är konsonanter: b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, och z.
- Vokalerna i ordet säger man som vanligt. De här bokstäverna i alfabetet är vokaler: a, e, i, o, u, y, å, ä och ö. Exempel: Sol blir sos-o-lol

Instruktionerna är hämtade från Barnens Bibliotek. Där finns även mer information.

[Barnens Biblioteks webbplats](#)

Skattjakt - expedition

Finns det något barn (eller någon vuxen) som inte gillar skattjakter? Vi tror knappast det. Nu har barn och deras vuxna chansen att ge sig ut på jakt efter skatter tillsammans. Nya skatter/böcker varje vecka. Under en sommar kan man hinna gömma många böcker. Kanske kan man ha som rutin att gömma minst en i veckan beroende på hur populär skattjakten blir. Man kan be skatthittaren att ta en bild på sig själv för publicering på bibliotekets hemsida och/eller på bibliotekets sociala medier.

Det här behöver ni

En vattentät låda med bibliotekets logga som innehåller en skatt, exempelvis en bok eller något annat läsrelaterat. Man kan även lägga i en lapp med info om att skatten hämtas ut på ert bibliotek. GPS-koordinater, bild på platsen för skatten, se information nedan.

Så här gör ni

- Välj en plats och göm skatten i en vattentät låda.
- Publicera bild och koordinater. Lagg ut en bild från platsen där skatten är gömd på bibliotekets hemsida och/eller sociala medier. Under bilden skriver ni koordinaterna till platsen. Koordinaterna får du fram genom att:
 1. Stå på platsen ni vill ha koordinaterna till
 2. Öppna appen Google maps i din mobiltelefon
 3. Tryck länge med fingret på platsen du vill ha koordinaterna till. En röd pil visas och du får information om platsen, såsom adress, gatuvy och platsens koordinater.
- Bjud in till skattjakt genom sociala medier och på andra sätt och uppmana barn och deras vuxna att ta sig till platsen.

Instruktionerna till skattjakten är hämtade ur idéhandboken Sommarboken, surfplattor och smartphones av Tobias Gard. Fler tips finns i handboken.

[Sommarboken, surfplattor och smartphones av Tobias Gard](#)

Övriga tips till träffarna

Sydkustens ordkonstskola har många roliga skriv- och berättarövningar. Här kommer några exempel:

[Gör en egen sagopåse](#)

[Ordkonstveckans berättarövning](#)

[Köksredskapens hemliga liv](#)

Det finns mer inspiration på deras hemsida:

[Sydkustens ordkonstskola](#)

Lär er tio nya ord på vart och ett av de fem nationella minoritetsspråken. Mycket användbara ord som bland annat hej, grattis och tack. Lyssna också på när Radioapan testar och lär sig att säga Hej, jag heter Radioapan, på de fem nationella minoritetsspråken. På sidan finns även möjlighet att lyssna på sagor inlästa på de olika minoritetsspråken.

[Barnradio på minoritetsspråken, Sveriges Radio](#)

Lyssna på Mio, min Mio av Astrid Lindgren. En dramaserie i åtta delar à 15 minuter där man får följa Mios resa från Tegnérslunden till Landet i fjärran och de utmaningar, äventyr och vänskap han får uppleva.

[Mio, min Mio, Sveriges Radio](#)